

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	478
Land:	Irak
Kilde:	Landinfo.
Titel:	Respons. IRAK: Internflukt til KRG-provinsene; den reelle tilgangen.
Udgivet:	15. februar 2010
Optaget på baggrundsmaterialet:	15. april 2010

Respons

IRAK: Internflukt til KRG-provinsene; den reelle tilgangen

Problemstilling/spørsmål:

- Rutiner og personkontroll ved grensepassering
- Praksis for innreise og opphold i de tre provinsene. Hva var gjeldende tidligere og hva gjelder per i dag?
- Spesifikke gruppers tilgang
- Betydningen av sosiale forhold (språk, levekostnader, arbeidsmarked)

Innledning

Denne responsen omhandler i hovedsak praksis og prosedyrer for inneise og opphold i de tre KRG-provinsene for irakere som ikke er bosatt der. Den omhandler ikke reise og endring av opphold mellom de tre provinsene.

Rutiner ved grensepassering

Følgende kontroll blir utført ved ankomst til grensesjekkpunkt:

- Kroppsvisitasjon
- Kjøretøyvisitasjon
- Man fyller ut et skjema for søknad om tillatelse til opphold som turist, arbeidstaker eller bosatt (unntatt for korttidsbesøk hos familie/bekjente)
- Det blir foretatt sjekk av ID og sjekk mot et landsdekkende etterlysningsregister som oppdateres daglig
- Personer oppført på etterlysningsregisteret vil bli nektet adgang og bli arrestert.

Alle som ikke står oppført i etterlysningsregisteret får passere etter å ha gått gjennom prosedyren.

Personkontroll etter grensepassering

Internt fordrevne får tildelt et såkalt innreisekort ved passering av grensen. Dette leveres på politistasjonen etter at man har kommet frem dit man skal. Etter en periode på 20-30 dager får man tildelt et såkalt informasjonskort, som i praksis er oppholdstillatelsen. I løpet av perioden kontrollerer myndighetene om søkeren kan utgjøre et sikkerhetsproblem. Eventuelt vil søkeren ikke få tildelt informasjonskort.

KRG-myndighetenes praksis for innreise og opphold

Kurdiske myndigheters praksis er ikke basert på faste offentlig kunngjorte regler, og praksis endres løpende uten at dette offentliggjøres.

I det følgende blir det gitt en grov oversikt over de viktigste elementene i kurdisk myndighetspraksis og de viktigste endringer i denne, så langt det har vært mulig å kartlegge. Det foreligger ikke tilstrekkelig med informasjon til å kunne tidfeste de fleste endringene eksakt.

Informasjonen er basert på UNHCRs Eligibility Guidelines fra april 2009 og Landinfo og Dansk Udlændingesservice' factfinding-rapport fra mars 2009. Utsagnene til kildene som de to rapportene er basert på er ikke alltid sammenfallende. Det har ikke lyktes oss å oppklare alle avvik. Derfor har vi kun holdepunkter for å anta, men ikke for å fastslå, hva som til enhver tid er myndighetenes praksis

For en detaljert fremstilling av kildenes egne utsagn henvises det til rapportene.

Innreise

Innreise til Dohouk

Før 2009:

- Fri innreise for familier
- Ugifte personer måtte ha en kontakt i provinsen som kunne bekrefte deres ID
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering.

Nå:

- Ingen restriksjoner
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering.

Innreise til Erbil

Før 2009:

- Ingen restriksjoner
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering.

Nå:

- Ingen restriksjoner
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering.

Innreise til Suleimania

Før 2009:

- Ingen restriksjoner
- Personer fra omstridte områder hadde ikke anledning til å medbringe større kvanta med bagasje eller eiendeler de trengte for å kunne bosette seg
- Underholdskrav til personer som ankommer med fly.

Nå:

- Ingen restriksjoner
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering.

Opphold

Opphold i Dohouk

Før 2009:

- Kontaktperson¹ i provinsen som etter nærmere prosedyre måtte bekrefte søkers ID (kun for ugifte søkere). Opphevet fra desember 2008.
- Politisk forbindelse eller et godtgjort beskyttelsesbehov
- Registrering (hvis opphold i mer enn 15 dager). Arabere og kurdere fra omstridte områder skal ha møtt vanskeligheter med å registrere seg.

¹ Også kalt "sponsor". Dette er en person som går god for at søkeren ikke utgjør en sikkerhetstrussel. I kildene blir begrepene "sponsor" og "bekjent" i noen grad brukt om hverandre.

- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering
- Utfylling av informasjonskort som ved innvilgelse gjaldt som oppholdstillatelse (måtte fornyes hver 6. måned).

Nå:

- Registrering ved offentlig myndighet i Dohouk. UNHCR (2009) viser til at arabere og kurdere fra omstridte områder skal ha møtt vanskeligheter med å registrere seg. Dette har ikke latt seg bekrefte av kilder Landinfo har konsultert.
- Ifølge UNHCR (2009) må ugifte personer få sin identitet bekreftet av en bekjent² i KRG-provinsene. Dette har ikke blitt bekreftet av kilder i KRG-provinsene som Landinfo har konsultert.
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering
- Utfylling av informasjonskort som ved innvilgelse gjelder som oppholdstillatelse.

Opphold i Erbil

Før 2009:

- Kort sikkerhetssjekk
- Begrunnelse for opphold i mer enn én måned
- Kontaktperson i provinsen som etter nærmere prosedyre måtte bekrefte søkerens ID (hvis opphold i mer enn én måned). Endret fra desember 2008.
- Utfylling av informasjonskort som ved innvilgelse gjaldt som oppholdstillatelse. Måtte fornyes hver 3. måned.
- Meldeplikt ved flytting eller ved besøk eller permanent retur til opprinnelig bosted
- Registrering ved offentlig myndighet i Erbil.

Nå:

- UNHCR (2009) oppgir at det fra desember 2008 er tilstrekkelig at søker kan vise til en bekjent som myndighetene kan kontakte for å bekrefte søkers ID. Landinfo har fått opplyst at kristne ikke møter dette kravet.
- Registrering ved offentlig myndighet i Erbil
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering
- Utfylling av informasjonskort som ved innvilgelse gjelder som oppholdstillatelse (fornyes hver måned)

² En bekjent er en person som myndighetene kan henvende seg til for å få bekreftet søkerens identitet.

- Meldeplikt ved flytting eller ved besøk eller permanent retur til opprinnelig bosted.

Opphold i Suleimania

Før 2009:

- Kontaktperson i provinsen som etter nærmere prosedyre måtte bekrefte søkers ID (hvis opphold i mer enn én måned)
- Registrering ved offentlig myndighet i Suleimania
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering
- Utfylling av informasjonskort som ved innvilgelse gjaldt som oppholdstillatelse (måtte fornyes hver 6. måned)
- Meldeplikt ved flytting eller ved besøk eller permanent retur til opprinnelig bosted
- Personer fra Kirkuk og Khanaqin hadde generelt ikke adgang til opphold.

Nå:

- Generelt ingen restriksjoner. Ifølge UNHCR er det fortsatt restriksjoner for personer fra omstridte områder. Dette har imidlertid UNHCR ikke belagt med kildehenvisning, og det er heller ikke blitt bekreftet av kilder Landinfo har konsultert.
- UNHCR (2009) oppgir at det fortsatt stilles krav om at søker kan vise til en kontaktperson. Dette blir imidlertid tilbakevist av kilder Landinfo har konsultert.
- Registrering ved offentlig myndighet i Suleimania
- Kort sikkerhetssjekk og sjekk mot etterlysningsregister ved grensepassering
- Meldeplikt ved flytting eller ved besøk eller permanent retur til opprinnelig bosted.

Spesifikke gruppers tilgang

Det ser ut til at KRG-myndighetene har lempet på restriksjonene for alle irakere, se oversikten ovenfor. Imidlertid har vi indikasjoner på at de fortsatt legger til grunn at personer som kan utgjøre potensielle sikkerhetstrusler særlig vil være å finne blant enslige unge arabiske muslimske menn³. Vi har derfor inntrykk av at sikkerhetssjekken av personer i denne gruppen gjennomgående er grundigere enn for andre.

Vi har motstridende informasjon om hvordan reglene praktiseres overfor kurdere fra omstridte områder. Kildenes utsagn varierer mellom at personer herfra underlegges restriksjoner til at de ikke underlegges restriksjoner. Det har ikke lyktes oss så langt å kunne fastslå sikkert hva som i dag er praksis.

Vi har ikke informasjon om at det skal forekomme systematisk diskriminering fra myndighets- eller annet hold av noen bestemt etnisk eller religiøs gruppe i KRG-provinsene.

³ Det er mange kristne irakere som kaller seg arabere.

Betydningen av sosiale forhold (språk, levekostnader, arbeidsmarked)

Tilgang til jobb og bolig skal være det største praktiske problemet for internt fordrevne som ønsker å etablere seg i KRG-provinsene.

Offentlig skolegang er gratis for alle irakiske barn. Det finnes offentlige skoler som gir undervisning på arabisk og assyrisk. Det skal være noe underdekning av skoletilbudet til arabisktalende barn. Det skal være brukbar dekning av skoletilbudet til assyrisktalende barn.

De færreste internt fordrevne mottar noen finansiell støtte fra KRG. De færreste får nyttiggjort seg av sin rett til gratis månedlig matrasjon. (Landinfo 2009).

Det vil være en fordel å beherske kurdisk med tanke på å etablere seg permanent i KRG-provinsene. På den annen side er det vanlig i Irak at ulike etnisk/religiøse grupper danner tette samfunn der de bor. Innenfor disse samfunnene forholder man seg eventuelt på sitt eget språk. En kan også legge til grunn at offentlig forvaltning i KRG-provinsene generelt kan være behjelpelig på arabisk, som ved siden av kurdisk er offisielt språk i Irak.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

Skriftlige kilder

- Landinfo (2009, 22. oktober). *Landinfo respons Irak: Støtte til kristne internt fordrevne og returnerte flyktningfamilier i KRG-regionen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1037/1/1037_1.pdf [lastet ned 15. februar 2010]
- Udlændingesservice, Dansk Flygtningehjælp & Landinfo (2009, 3. juli). *Security and Human Rights Issues in Kurdistan (KRI), and South/Central Iraq (S/C Iraq)*. København: Udlændingesservice. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/958/1/958_1.pdf [lastet ned 15. februar 2010]
- UNHCR (2009, april). *UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of Iraqi asylum-seekers*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49f569cf2.html> [lastet ned 15. februar 2010]

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.